

**СХЕМА РОЗБОРУ ЕЛЕМЕНТАРНОГО
СКЛАДНОГО БЕЗСПОЛУЧНИКОВОГО РЕЧЕННЯ (СБР)**

I. Тип речення за комунікативною настановою:

- 1.1 питальне;
- 1.2 непитальне:
 - 1.2.1 розповідне;
 - 1.2.2 спонукальне;
 - 1.2.3 бажальне.
- 1.3 комбіноване.

II. Тип речення за емоційним забарвленням:

- 2.1 окличне;
- 2.2 неокличне.

III. За характером предикативних відношень:

- 3.1 стверджувальне.
- 3.2 заперечне.
- 3.3 стверджувально-заперечне.

IV. За кількістю предикативних одиниць (СБР мінімальної структури (дві ПО)).

V. Структурна схема (символічний запис).

VI. Графічна схема (рівнева або лінійна).

VII. Тип структури СБР:

- 7.1 відкрита;
- 7.2 замкнута:
 - 7.2.1 типізована:
 - 7.2.1.1 з анафоричним елементом у першій предикативній одиниці;
 - 7.2.1.2 з незаміщеною синтаксичною позицією у першій предикативній одиниці;
 - 7.2.1.3 із факультативною позицією заключної частки.
 - 7.2.2 нетипізована:
 - 7.2.2.1 із пояснювальними відношеннями;
 - 7.2.2.2 з уточнювальними відношеннями;
 - 7.2.2.3 із зіставно-протиставними відношеннями.

VIII. Засіб синтаксичного зв'язку (тип інтонації).

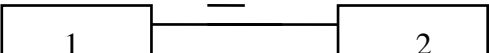
IX. Пунктуація.

IX. Кожну ПО розібрати за схемою простого речення, враховуючи її комунікативно-інтонаційну несамостійність.

ЗРАЗОК РОЗБОРУ ЕЛЕМЕНТАРНОГО СКЛАДНОГО БЕЗСПОЛУЧНИКОВОГО РЕЧЕННЯ

Не¹ вважай на врожай – усю² землю засівай (Народна творчість).

- 1. Непитальне (спонукальне).
- 2. Неокличне.
- 3. Заперечно-стверджувальне.
- 4. СБР мінімальної структури.
- 5. $[S_1 \text{ neg Vf}_{\text{sing } 2} (\text{C. н., P}^-)] - [S_2 \text{ Vf}_{\text{sing } 2} (\text{C. н., P}^-)]$.

6.

- 7. Структура замкнута, нетипізована із зіставно-протиставними відношеннями.
- 8. Засіб зв'язку – протиставна інтонація.
- 9. Тире між частинами складного безсполучникового речення, коли їх зміст різко протиставляється.

Перша предикативна одиниця: Не вважай на врожай побудована за схемою простого речення:

1. Заперечна (загальнозаперечна).
2. Спонукальна.
3. Умовно просте односкладне речення дієслівного типу, означено-особове (відмінювано-дієслівний підтип);
4. Структурна схема: $neg Vf_{sing 2}$;
5. Поширене.
6. Повна реалізація структурної схеми.
7. Головний член не вважай виражається заперечною часткою не + особова форма дієслова (2-га ос. одн., наказового способу).
8. Поширене прислівним поширювачем об'єктного типу (непрямим);
не вважай (на що?) на врожай – засіб вираження – прийменниково-відмінкова форма „на + Зн. в.”
9. Семантична структура:
двокомпонентна (предикат – об'єкт);
10. Неускладнене.
11. Подільне.

Примітка: другу предикативну одиницю розбираємо за аналогічним зразком.